

at denne Benævnelse er bleven temmelig almindelig, troer jeg, at man kan slutte, at det Smukke i Skikken er faldet reent bort. Der var nok en Tid, og maaskee er det ikke saa længe siden — jeg kan imidlertid ikke fuldkommen erindre den; men jeg har hørt den omtale —, da man selv har sit Offer til Kirken og afleverede det der; men ogsaa denne gode Skik er forsvunden. De fleste Steder sende, saavidt jeg veed, vedkommende Huuseier eller Gaardeier, eller hvem Offerpligten nu paahviler, i Reglen en Tjenestebørg med Offret, og man kan see Tjenestebørgene komme med hele Bunker af Offerfedler, ikke blot for deres Huusbønder, men ogsaa for Andre. Altsaa det Smukke, som skulde ligge i Skikken, er efter min Formening aldeles ophørt. Hvad det andet Punkt angaaer, at Offer og Accidenter skulde være ligesom et Baand imellem Præst og Menighed, da skal jeg tilstaae, at jeg nødtigt vil være med til at løsne de Baand, der maatte være imellem Præst og Menighed; der er desværre saa faa, at de bedre kunde behøve at styrkes end at svækkes; men er der ikke andre Baand end dem, som Penge skulde binde, saa kan jeg ikke see rettere, end at saadanne Baand hellere maa brydes; thi de ere efter min Formening ikke Baand. Naar vi dertil tænke os den Maade, hvorpaa Offeret bliver erlagt, saa er den for mig saa anstødelig, at jeg i mange Henseender vil kunne kalde den usømmelig. Tæge vi Hensyn til Stedet, hvor Offeringen foregaaer, saa er det jo Kirken. Jeg har nu altid betragtet Kirken som et Sted, hvor alt det Verdslige saavidt muligt burde udelades, og som et Sted, hvor man kommer for at samles med hverandre og med Andægtighed henvende sig til Det, der ikke hører til Hverdagslivets Syssler, men af alt Verdsligt kjender jeg ikke noget mere Verdsligt end Penge og Penges Raslen, og det forekommer mig at være uheldigt, at en saadan verdslig Handling skal foregaae i selve Kirken. Dengang det blev bestemt, at der kunde være Blokke i Kirken for frivillige Gaver, syntes det mig allerede at være anstødeligt, at man skulde besværes med Pengenes Raslen ved sin Ind- og Udtræden af Kirken, men endnu værre er det, naar denne Raslen med Penge

finder Sted paa selve Alteret, og det ikke paa Dage, da Kirken er mindst besøgt, men netop paa de største Høitidsdage, da de fleste af Communens Beboere samles i fælles Andagt for at beskæftige sig med det Høie og det Religiøse. Netop paa disse Dage finder den største Pengeraslen Sted i Kirken, og det er efter min Mening en meget usømmelig Skik, som jeg troer forlængst burde være afskaffet. En anden Ting, som jeg kommer til at omtale ved denne Leilighed, er den Ustik, at man, naar der er Barnebaad og Altergang paa samme Tid, paa de allerfleste Steder, forsaavidt jeg kjender Forholdene, har for Skik at lade Barnebaaden finde Sted førend Altergangen, saaledes at Offeringen skeer førend denne. Altergangen finder altsaa Sted, medens Pengene ligge paa selve Alteret, og imedens Præsten takker for de hellige Gaver, staae Folk og stotte hen til Pengene, der ligge ved Siden af ham. Det er saa usømmeligt, at det alene for Sømmelighedens Skyld burde have været affattet for lang Tid siden. Det er overhovedet uheldigt, at næsten hvergang der skal tales et Ord i Kirken, skal der tillige betales derfor; der klages tidt over, at mange gamle og gode Skikke i Kirken gaae til Grunde, men vi skulde ikke bidrage til at lade dem gaae tilgrunde ved den uheldige Betaling for enhver Handling, der skal foregaae. Naar der f. Ex. klages tidt og ofte over, at Koner ikke længere blive indledte, at det er gaaet af Mode, vil jeg spørge, om der er Noget, der mere har bidraget dertil end det, at der netop hver Gang skal betales for dem. Med Hensyn til de Offeringer, der foretages hjemme, kan jeg heller ikke indsee Andet end, at de ere usømmelige; jeg sigter navnlig her til Begravelser. Det er altid forekommet mig uheldigt, at en Mand, naar han kommer for at bestille en Vigtale over en eller anden Afbød, reskiferer at faae det Spørgsmaal: Hvor meget kan Du betale for den. Det er uheldigt, at en Mand's Eftermæle, det Gnest, som den simple Mand i Almindelighed faaer, skal bestemmes efter, hvormed hans Efterladte have Raad eller Lyst til at ofre til Præsten; det er en Ustik, som er saa anstødelig, at jeg ikke kan indsee rettere, end at den burde være afskaffet.